

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 13.07.2017
Avaldamismärge: RT I, 03.07.2017, 4

Välja kuulutanud
Vabariigi President
22.06.2017 otsus nr 138

Atmosfääriõhu kaitse seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 19.06.2017

§ 1. Atmosfääriõhu kaitse seaduse muutmine

Atmosfääriõhu kaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahv 110 tunnistatakse kehtetuks;
- 2) paragrahvi 123 pealkirjas ja tekstis ning § 234 pealkirjas ja lõikes 1 asendatakse sõna „tanklates” sõnaga „teenindusjaamades”;
- 3) seaduse 5. peatükki täiendatakse 4. jaoga järgmises sõnastuses:

„4. jagu Kütuse elutsükli jooksul tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine

§ 123¹. Kütuse elutsükli jooksul tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise osakaal

- (1) Tarnija vähendab kütuse elutsükli jooksul energiaühiku kohta tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguseid võrreldes kütuse alusstandardiga 2020. aasta 31. detsembriks vähemalt kuus protsenti.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmisel peab tarnija nimetatud kalendriaasta jooksul saavutama nõutud vähenemise igas kuus.
- (3) Kui tarnija vähendab kütuse elutsükli jooksul energiaühiku kohta tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguseid biokütuste abil, peavad need vastama käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud biokütuste säästlikkuse kriteeriumitele.
- (4) Kui tarnija vähendab kütuse elutsükli jooksul energiaühiku kohta tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguseid maanteetranspordis kasutatava elektrienergia abil, peab tarnija olema võimeline tarnitavat elektrit nõuetekohaselt mõõtma ja jälgima käesoleva seaduse § 123³ lõike 6 alusel kehtestatud meetodite kohaselt.
- (5) Tarnija käesoleva seaduse tähenduses on isik, kelle kohta on majandustegevuse registrisse kantud märge kütuse tarbimise lubamiseks või kütuse maksuladustamise lõpetamiseks, või kütuse impordi tegevusluba omav isik.
- (6) Kütuse elutsükli jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused käesoleva seaduse tähenduses on kõik kütusega, sealhulgas kütusesegudega ning tarnitud energiaga, seotud süsinikdioksiidi (CO₂), metaani (CH₄) ja dilämmastikoksiidi (N₂O) heidete netokogused. Nimetatud kasvuhoonegaaside heidete netokogused arvutatakse heidete tekkimise kohast sõltumata, arvestades kõiki kaevandamise või maaviljeluse etappe, sealhulgas maakasutuse muudatusi, samuti kütusesegude ning tarnitud energia transporti, jaotamist, töötlemist ja põletamist.
- (7) Kasvuhoonegaaside heitkogused energiaühiku kohta käesoleva seaduse tähenduses on kütusega või tarnitud energiaga seotud kasvuhoonegaaside heitkogustega võrdväärse süsinikdioksiidi (CO₂) kogumass jagatuna kütuse või tarnitud energia kogu energiasisaldusega, kütuse puhul väljendatuna selle minimaalse kütteväärtusena (edaspidi gCO_{2ekv}/MJ).
- (8) Kütuse alusstandard käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Liidus 2010. aastal kasutatud mittebioloogilist päritolu kütuse kasvuhoonegaaside heite kogumahukus, mis on 94,1 gCO_{2ekv}/MJ.

§ 123². Tarnijatevaheline kokkulepe

(1) Käesoleva seaduse § 123¹ lõikes 1 nimetatud minimaalse kütuse elutsükli jooksul tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohustuse võivad tarnijad täita ühiselt, kuid sel juhul käsitletakse neid ühe tarnijana.

(2) Kui tarnijad otsustavad täita § 123¹ lõikes 1 nimetatud kohustuse ühiselt, tuleb selle kohta sõlmida kirjalik kokkulepe, mis peab sisaldama ajavahemikku, mille jooksul tarnijad kohustust ühiselt täidavad.

(3) Kokkulepe esitatakse Keskkonnaametile üks kuu enne ühise kohustuse täitmise algust.

§ 123³. Tarnitud kütuste ja energia kasvuhoonegaaside arvutamine ning aruandlus

(1) Tarnija esitab Keskkonnaametile iga kuu 15. kuupäevaks tarnitud kütuste ja energia kasvuhoonegaaside mahu kuuaruande (edaspidi *kasvuhoonegaaside mahuaruanne*), milles märgib eelmise kalendrikuu jooksul tarbimisse lubatud maanteetranspordis kasutatava energia, mootoribensiini, diislikütuse, gaaskütuse ja biokütuse koguse ning neile vastavad kasvuhoonegaaside andmed.

(2) Kasvuhoonegaaside mahu aruanne peab sisaldama vähemalt järgmist:

1) andmed iga tarnitud kütuse ja energia kogumahu, kasvuhoonegaaside heite mahukuse, päritolu ning ostukoha kohta;

2) andmed, millised on biokütuse elutsükli jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused energiaühiku kohta.

(3) Kui tarnija vähendab kütuse elutsükli jooksul energiaühiku kohta tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguseid mootoribensiini, diislikütuse, surumaagaasi või veeldatud naftagaasi töötlemiseelses etapis tekkiva kasvuhoonegaaside heite vähendamisel tekkinud kvootide kasutamiseks, peab tarnija koos kasvuhoonegaaside mahu aruandega esitama projekti kohta järgmised andmed:

1) projekti alguskuupäev, mis peab olema pärast 2011. aasta 1. jaanuari;

2) heite vähendamine aastas (gCO_2ekv);

3) ajavahemik, mille jooksul heite deklareeritud vähendamine toimus;

4) heiteallikale lähim projekti asukoht laius- ja pikkuskraadides nelja kümnendkoha täpsusega;

5) aastaheite võrdlusalus enne vähendamismeetmete võtmist ja aastaheite pärast vähendamismeetmete rakendamist, väljendatuna toodetud lähteaine $\text{gCO}_2\text{ekv}/\text{MJ}$;

6) ühekordne sertifikaadinumber, mis üheselt identifitseerib kava ja kasvuhoonegaaside deklareeritud vähendamised;

7) ühekordne number, mis üheselt identifitseerib arvutusmeetodi ja sellega seotud kava;

8) kui projekt on seotud nafta ammutamisega, tuleb esitada aasta keskmine gaasi ja nafta vahekord lahuses aastate kaupa ja aruandeaastal, reservuaari rõhk, sügavus ning puuraugu toornafta tootmismah.

(4) Töötlemiseelses etapis tekkiv heide käesoleva seaduse tähenduses on kogu kasvuhoonegaaside heide, mis tekib enne tooraine sisenemist rafineerimis- või töötlemisettevõttesse, kus toodetakse fossiilseid kütuseid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud projekt peab vastama järgmistele tingimustele:

1) töötlemiseelses etapis tekkivate kasvuhoonegaaside heite vähendamise ja võrdlusaluste heitkoguste üle tuleb teha seiret, mille kohta tuleb esitada aruanded ja neid tõendada kooskõlas standardiga ISO 14064;

2) esitatud tulemused peavad vastama komisjoni määrustes (EL) nr 600/2012, milles käsitletakse kasvuhoonegaaside heite- ja tonnkilomeetriaruannete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ (ELT L 181, 12.07.2012, lk 1–29), ja (EL) nr 601/2012 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohase kasvuhoonegaaside heite seire ja aruandluse kohta (ELT L 181, 12.07.2012, lk 30–104) sätestatud usaldatavustasemele;

3) töötlemiseelses etapis tekkivate kasvuhoonegaaside heite vähendamise meetodeid peab tõendama standardi ISO 14064-3 järgi;

4) kasvuhoonegaaside heitkoguseid tõendav asutus peab olema akrediteeritud standardi ISO 14065 järgi.

(6) Täpsustatud nõuded kasvuhoonegaaside mahu aruande andmete koosseisule, tarnitud kütuste ja energia olelusringi jooksul tekkivate kasvuhoonegaaside heite mahukuse arvutusmeetodi, kütuse alusstandardi, kasvuhoonegaaside heite mahukuse vähendamise arvutamise ning aruande esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Tarnija, kellel on käesoleva seaduse § 123² lõike 2 kohane kokkulepe, eristab kasvuhoonegaaside mahu aruandes statistilise ülekande koguse, mis on tarbimisse lubatud teise tarnija kohustuse täitmiseks või saadud teiselt tarnijalt oma kohustuse täitmiseks. Andmetele lisatakse teise tarnija ärinimi ja registrikood.

(8) Keskkonnaagentuuri pädevusse kuulub kasvuhoonegaaside mahu aruannete töötlemine ja koondamine.

(9) Keskkonnaamet kinnitab nõuetekohase kasvuhoonegaaside mahu aruande 30 päeva jooksul aruande saamisest arvates.”;

4)paragrahvi 123¹täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud biokütuste säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamine peab toimuma vedelkütuse seaduse §-s 2³sätetatud tingimuste kohaselt.”;

5)paragrahvi 123³täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui tarnija soovib käesoleva seaduse § 123¹lõikes 1 nimetatud kohustust täita biokütuste abil, esitab ta tõendid, et tarnitud biokütus on toodetud vedelkütuse seaduse § 2³lõikes 3 sätestatud meetodeid kasutades.”;

6)paragrahvi 167 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa ”, milles käsitletakse kasvuhoonegaaside heite- ja tonnkilomeetriaruannete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ (ELT L 181, 12.07.2012, lk 1–29)”;

7)seadust täiendatakse §-ga 235¹järgmises sõnastuses:

„§ 235¹. Kütuse elutsükli jooksul tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise osakaalu kohustuse täitmata jätmine

(1) Käesoleva seaduse §-s 123¹sätetatud kütuse elutsükli jooksul tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise osakaalu nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.”;

8)paragrahvi 249 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „235” tekstiosaga „, 235¹”;

9)seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/30/EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ seoses bensiini, diislikütuse ja gaasiõli spetsifikatsioonidega ja kehtestatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste järelevalve ja vähendamise mehhanism ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/32/EÜ seoses siseveelaevades kasutatava kütuse spetsifikatsioonidega ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 93/12/EMÜ (ELT L 140, 05.06.2009, lk 88–113); nõukogu direktiiv (EL) 2015/652, millega kehtestatakse arvutusmeetodid ja aruandlusnõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta (ELT L 107, 25.04.2015, lk 26–67).”.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 4 ja 5 jõustuvad 2018. aasta 1. mail.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees